

Тема 10. Аналіз поточних витрат та собівартості послуг на підприємствах туристичної сфери

План практичного заняття

1. Поняття, склад та структура експлуатаційних витрат в засобах розміщення туристів. Поточні витрати тур агентів та туроператорів.
2. Особливості визначення собівартості туристичного продукту.
3. Показники оцінки загального обсягу і рівня поточних витрат на туристичних підприємствах: абсолютні, відносні, показники ефективності.
4. Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу поточних витрат підприємств туристичної сфери.
5. Методи обґрунтування плану поточних витрат підприємств туристичної сфери в цілому та по окремих групах витрат.
6. Оцінка економічної обґрунтованості плану поточних витрат підприємств туристичної сфери.

Ключові слова та поняття:

Поточні витрати туристичних підприємств, собівартість послуг, витрати обігу, кошторис витрат, калькулювання собівартості, статті калькуляції собівартості, зовнішні та внутрішні фактори впливу, абсолютні та відносні показники витрат.

Завдання до практичного заняття

Задача 1

Сума постійних витрат туроператора за 2009 рік становила 12 тис. грн., а за 2010 рік – 14,5 тис. грн. Частка змінних витрат в виручці від реалізації тур продукту за 2009 рік складає 62%, а за 2010 рік – на 4% менше. Визначити обсяг реалізації тур продукту в вартісному виразі, який забезпечить беззбитковість туроператора. Дослідити вплив факторів на результативний показник за допомогою методів ланцюгових підстановок. Зробити висновки.

Задача 2.

Загальна сума постійних витрат тур агента становить 4 тис. грн., а туроператора – 7 тис. грн. Частка змінних витрат в чистому доході тур агента складає 53%, а в виручці від реалізації тур продукту туроператора – 45%. Величина власного капіталу туроператора становить 120 тис. грн., а тур агента – 90 тис. грн. Розмір чистого прибутку тур агента - 15 тис. грн., а туроператора

– 30 тис. грн. Визначити обсяг реалізації тур продукту, який забезпечить мінімальний прибуток туроператору і тур агенту.

Задача 3

За 2012 рік загальна собівартість турпродукції склала 325 тис.грн. Питома вага зарплати в собівартості – 25%, матеріальних витрат – 43%, умовно-постійних витрат – 15%. На 2013 рік передбачено досягти росту продуктивності праці на 2,5%, середньої зарплати на 5%, обсягу надання послуг – на 7,5%, а також зниження розміру матеріальних витрат на 3% та умовно-постійних витрат – на 1%. Визначити абсолютну і відносну зміну собівартості турпродукту під впливом всіх можливих факторів, а також плановий розмір собівартості турпродукту.

Задача 4

Визначити середню вартість одиниці послуг туристів в готелі, в тому числі вартість першої доби розміщення, якщо відпускна вартість загального обсягу послуг становить 2 600 тис. грн., ставка готельного збору за першу добу розміщення – 10 %, ставка ПДВ – 20 %, розмір цільового прибутку – 25 % від повної собівартості. За звітний період реалізовано 3000 людино-діб, середній термін перебування гостей – 2 доби.

Задача 5

Користуючись формою №2 «Звіт про фінансові результати» визначити розмір чистого прибутку туристичного комплексу. Заповнити всі порожні місця в таблиці 1.

Таблиця 1

Вихідні дані

№	Показник	Значення, тис. грн.
1	Дохід (виручка) від реалізації продукції	70 920
2	Податок на додану вартість	
3	Інші вирахування з доходу	440,2
4	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	
5	Собівартість реалізованої продукції	52 020

6	Валовий - прибуток - збиток	
7	Інші операційні доходи	140,2
8	Адміністративні витрати	120,5
9	Витрати на збут	5,7
10	Інші операційні витрати	135,0
11	Фінансові результати від операційної діяльності - прибуток - збиток	
12	Доходи від фінансової діяльності	
13	Фінансові витрати	5,3
14	Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування - прибуток - збиток	
15	Податок на прибуток	
16	Фінансові результати від звичайної діяльності - прибуток - збиток	
17	Надзвичайні - доходи - витрати	20,3
18	Чистий - прибуток - збиток	

Задача 6

Визначити планову та фактичну суму витрат туристичних підприємств, а також їх зміну, якщо у звітному році витрати на рекламу склали 50 тис. грн., адміністративно-управлінські витрати – 80 тис. грн., амортизація основних фондів – 45 тис. грн., витрати на послуги розміщення – 100 тис. грн., послуги харчування – 85 тис. грн., послуги груповодів – 52 тис. грн., транспортні

витрати – 70 тис. грн., комунальні витрати – 35 тис. грн., витрати на оплату праці – 200 тис. грн.. На плановий період передбачено підвищити обсяг реалізації тур продукту на 20 %, а змінні витрати плануються в обсязі 500 тис.грн.

Задача 7

Визначити собівартість тур продукту за пофакторним методом розрахунку, якщо за 2014 рік загальна собівартість тур продукту склала 400 тис. грн., питома вага зарплати в собівартості – 15%, матеріальних витрат – 41%, умовно-постійних витрат – 17%. На 2015 рік передбачено досягти зростання продуктивної праці на 3%, середньої зарплати – на 5 %, обсягу надання послуг – на 10%, а також зниження розміру матеріальних витрат на 7% та умовно-постійних витрат – на 12%.

Питання для самоконтролю

1. Поняття, склад та структура експлуатаційних витрат в засобах розміщення туристів.
2. Поточні витрати тур агентів та туроператорів.
3. Особливості визначення собівартості в засобах розміщення туристів.
4. Експлуатаційна та повна собівартість послуг розміщення.
5. Особливості визначення собівартості туристичного продукту.
6. Показники оцінки загального обсягу і рівня поточних витрат на туристичних підприємствах: абсолютні, відносні, показники ефективності.
7. Фактори, що визначають обсяг та рівень поточних витрат підприємств туристичної сфери.
8. Характеристика впливу на поточні витрати зовнішніх та внутрішніх факторів.